

Vogel van papier

Driemaandelijks tijdschrift
Jaargang 17, Nummer 3
Juli-Aug-Sept 2011
Afgiftekantoor: 8560 Wevelgem 1

België-Belgique
P.B.
8560 Wevelgem 1
3/5721
P 007650

Aan:

V.u.: E. Debrouwere
Olmenlaan 30
8560 Moorsele

IN DIT NUMMER:

Tussen Twee Werelden	2
Zoekertjes	11
Wel en Wee...	12
Praktische informatie	12

Tussen Twee Werelden (I)

Tussen twee werelden in, donderdag 8 september 2011

Dag allemaal,

Deze brief, of althans het begin ervan want er moet veel verteld worden, schrijf ik vanuit een bijzondere plek: de wachtzaal van de luchthaven in Quito, klaar om opnieuw voor even naar België te komen. De koffers zijn ingecheckt, ik ben de douane gepasseerd en ben nu dus in zogenaamd "taxfree niemandsland" of misschien nog beter gezegd: echt tussen twee werelden in. Het is een moeilijke plek, onbepaald, neutraal... Ik ben er niet graag, temeer nog omdat ik er alleen ben. Tijd voor reflectie, min of meer verplicht... 'k Zou ook het boek van "De stad van de vreugde" van de Franse schrijver Dominique Lapierre kunnen uithalen, een boek over weer een gans andere wereld: de slums in Calcutta. Ik las het al ongeveer 20 jaar geleden. Dat is al lang geleden en in de volgende leesclub, in de school van Sarah en Lien, zal dit boek besproken worden. Even herlezen dus om de memorie op te frissen. Het is een confronterend boek, zeker een aanrader om tot nadenken aangezet te worden.

Neen, lezen kan straks... nu kan ik beter schrijven en nadenken... want papa zei in augustus nog al lachen dat ik in september niet naar huis mocht terugkeren zonder mijn puistje op mijn onderkin te laten weghalen of zonder de tekst voor de volgende vogel van papier te hebben geschreven. Het eerste puntje is al in orde (puistje is weg) en het tweede... daar zullen we nu aan voldoen.

Over twee... neen drie situaties wil ik deze keer vertellen: De verplichte onderdompeling en moeilijke start in Taporí dit schooljaar, hoe het verder gaat met Mayra en het doctoraat of onderzoeksproject zoals ik het liever noem. We zullen er in omgekeerde volgorde aan beginnen.

"En het doctoraat... wat houdt dat eigenlijk in?" En "hoe is het gelinkt aan Taporí?" Deze vragen werden me vaker gesteld de voorbije twee maanden toen we in België waren. Dit onderwerp hoeft dus wat meer uitleg. Een heel verhaal weer, opnieuw iets dat "vanzelf gekomen is", zoals bijna alles wat mijn leven hier in Ecuador en de structuur en inhoud van Taporí heeft bepaald.

In de vogel van papier van 2008, toen we alle luiken van Taporí beschreven, vertelden we hoe het revalidatieonderdeel ontstaan en gegroeid is: het verhaal van Fabricio en Luis Miguel, en ook wel het verhaal van Mayra. Wie dit toen niet kon lezen mag me een mailke sturen en ik stuur je die versie graag toe. We begonnen dus met deze kinderen met een handicap omdat hier in en rond Pomasqui geen enkele voorziening voor hen bestond en ze alleen thuis achter bleven. Het meest "dichtbij" vonden we iets in Quito, toendertijd ongeveer anderhalf uur heen en anderhalf uur terug met de bus. Voor hun ouders was dit voor een half uurtje therapie elke dag opnieuw heel moeilijk te realiseren. Er moest immers ook gewerkt worden en gezorgd worden voor de andere kinderen. We zijn dus zelf begonnen... eerst klein, dan een beetje groter en nu een relatief goed georganiseerd en bovenal lokaal goed erkend centrum.

De basisfilosofie werd met deze start en dit groeiproces ook meteen bepaald: Het moest een klein, lokaal goed verbonden en geïntegreerd centrum worden. En dat zijn we ook. Maar het groeiproces stopt niet... is niet tegen te houden. Sinds ongeveer vier jaar zijn we verplicht te werken met wachtlijsten voor praktisch alle onderdeeljes van het revalidatieluik: de leefgroepjes (vooral dan de kleuterklas en het integratieproject), de kiné, de logopedie, de medische consultatie, de ouderbegelei-

Tussen Twee Werelden (2)

ding... We worden overspoeld en bijna wekelijks komt een nieuwe familie aankloppen... steeds van verderaf. We proberen te roeien met de riemen die we hebben... meer kan niet... en meer mag ook niet...

Dit antwoord gaf ik vier maand geleden aan de dokter die aan het hoofd van het departement "mensen met een handicap" staat. Zij keek heel verwonderd op toen ik dit antwoord gaf op haar "oplossing" voor het probleem van de wachtlijsten: "Groeï dan toch nog meer. Wordt groter, steeds meer gespecialiseerd, ... misschien ook meer zichtbaar voor en erkend door meer mensen... in gans Quito, in gans de provincie,..."

Maar dat is niet wat we zoeken. Neen, we kozen bewust voor een klein en lokaal centrum, dichtbij de mensen en waar mensen ook echt deel van zijn. Het enige groeiproces dat naar onze mening wel mogelijk is, is het oprichten van meer kleine centra zoals Taporì... Dit idee speelde al in mijn hoofd toen we twee jaar geleden voor drie maanden in België waren en ik veel mocht leren in Dominiek Savio. Toen ik aan de huisarts van deze instelling vroeg waar zij meer geleerd had over handicap dan datgene wat we op de universiteit kregen, werd een interuniversitaire cursus vermeld waarvan iemand van de medische faculteit van de Universiteit van Antwerpen algemeen coördinator was. Jammer genoeg werd de cursus op dat moment niet gedoceerd.

's Avonds zocht ik op mijn kamertje in het huis van oma Lieve via internet toch wat verder op. Ik vond de inhoud van de cursus terug, heel interessant, en las ook het profiel van prof. Jo Lebeer: Huisarts en docent aan de medische faculteit van de Universiteit van Antwerpen, wier onderzoeksdomein "handicapstudies" is. Gelijklopende interesse dus... en ik besloot hem aan te schrijven met een korte voorstellingsmail. Een half uurtje later kreeg ik antwoord met een uitnodiging tot gesprek. Een week later ging ik naar Antwerpen, niet met een concrete vraag of voorstel, maar wel met onze werkelijkheid en enkele mogelijke ideeën tot oplossing als bagage. Ik nam ook een PowerPoint over Taporì, enkele vogels van papier en het artikel dat ik schreef als samenvatting van mijn masterthesis volksgezondheid mee.

Ongeveer een uur liet Prof. Lebeer me vertellen... ratelen..., zoals jullie me kennen als ik gepassioneerd over iets bezig ben. En plots kwam de vraag die me overviel: "Jullie doen toch blijkbaar al een en ander aan onderzoek. Zou je dan niet best eerst een doctoraatsstudie maken over dit onderwerp?"

Dit idee was nooit door mijn hoofd gegaan en met deze vraag keerde ik huiswaarts. Een week bedenktijd, opzoekwerk over wat een doctoraatsstudie juist inhoudt, de mogelijkheden, de voor- en nadelen... Ik sprak er ook over met enkele vrienden en sliep weinig. Het antwoord werd een aarzelend "ja", blij maar toch ook onzeker en bang: Het was immers een mooie en unieke mogelijkheid om op ondersteunde manier, in de eerste plaats wetenschappelijk maar ook administratief en financieel, onze ideeën verder te ontwikkelen... maar het hield ook een reuzenverantwoordelijkheid in... en zou ik die, met alles wat ik toen al aan het doen was, wel kunnen invullen? Met dit gevoel en deze vragen werd een nieuw archief in mijn computer en in mijn hoofd geopend: "Doctoraat" ... of liever "onderzoeksproject", een project van minstens vijf jaar...

De eerste inhoudelijke opdracht was, naast enkele administratieve stappen, het onderzoeksvoorstel uitschrijven. Dit werd een boeiende ervaring van denken en herdenken, van lezen en herlezen en samenvattingen maken, van schrijven en herschrijven. De titel van het voorstel werd: "De ontwikkeling van een sociocultu-

Tussen Twee Werelden (3)

reel ingebed en community-based ondersteuningmodel voor mensen met een handicap vanuit de eerste lijn in het gezondheidsdistrict 8 – Quito: een procesanalyse en evaluatieonderzoek naar het effect ervan op hun levenskwaliteit". De promotoren van het onderzoek zijn Prof. Jo Lebeer, Prof. Peter Prinzie en Prof. Beatriz Miranda. Peter is universitair hoofddocent aan de faculteit sociale wetenschappen van de Universiteit van Utrecht (Nederland) en coördinator van het 'Kennis- en Expertisecentrum' van het Dienstencentrum Gid(t)s. Hilde is Ecuadoraanse en licentiaat "sociologie". Begin dit jaar verdedigde ze haar doctoraatsstudie aan de faculteit Pedagogie, Sociale Wetenschappen en Rechten in Leeds-Engeland met een studie over handicap in Ecuador. Zelf heeft ze drie broers met een handicap in een klein stadje in Ecuador en op heden werkt ze in de Nederlandse organisatie "Enablement" die nationaal en internationaal onderzoek doet over het onderwerp "handicap".

Eerst moet ik wat ingaan op de theoretische achtergrond van dit onderzoek met mijn excuses indien dit als wat droog overkomt. Het zal dus een "lokaal" onderzoek worden, waarvan de beschrijving en analyse van de ontwikkeling van dit ondersteuningsmodel het universele of veralgemeenbaar gegeven zou moeten worden. Dit is immers een basisvoorwaarde voor een doctoraatsstudie: nieuwe kennis genereren, theorie ontwikkelen die toepasbaar is in andere contexten. Samen met alle mensen die op een of andere manier verbonden zijn met het thema "handicap", in de eerste plaats de lokale mensen, zal nagedacht worden over wie nu eigenlijk de mensen met een handicap zijn, over de "mogelijkheden tot ontwikkeling van een lokaal ondersteuningsmodel" en over "de relatie, functies en verantwoordelijkheden die het lokale gezondheidssysteem hierbij kan hebben". Dit zullen we doen in twee wijken van het gezondheidsdistrict nr. 8. Dit is het gebied waartoe ook Pomasqui en dus Tapani behoren. Het wordt voornamelijk een kwalitatief onderzoek, waar nummers en statistiek minder belangrijk zullen zijn. De nadruk ligt immers veeleer op houdingen, percepties en belevingen in verband met handicap, waarbij handicap niet beschouwd zal worden als een kenmerk of individueel probleem dat eigen is aan de persoon in kwestie.

We zullen vertrekken van het concept "handicap als een sociale constructie" en ook dat vraagt wat meer uitleg: Een "persoon met lichamelijke stoornis of afwijking" wordt een "persoon met een handicap" indien er een negatief onevenwicht bestaat tussen deze persoonlijke kenmerken en het sociale en culturele antwoord hierop. Twee personen die elk in een verschillende context leven en nochtans eenzelfde stoornis of afwijking hebben, vb. "niets kunnen zien", kunnen elk op een heel verschillende manier gehandicapt zijn: In de gemeenschap waar de ene persoon van kleinsaf braille kon leren, waar op de voetpaden signalen voor blinde mensen aangebracht zijn, waar mensen niet denken dat blindheid een straf van God of iets besmettelijks is, waar op het werk de nodige technische aanpassingen voorzien worden, ... zal de handicap misschien veel minder zwaar en zeker heel anders zijn dan in een andere gemeenschap waar dit allemaal niet zo is. Samengevat hangt dus heel veel af van "socioculturele determinanten" die de houding van mensen tegenover "anders zijn" bepalen.

Dit uitgangspunt, deze definitie van handicap, maakt het onderzoeksvoorstel in Ecuador uniek. Tot nog toe wordt immers uitgegaan van een min of meer

Tussen Twee Werelden (4)

achterhaalde puur biologische definitie waarbij handicap een individueel kenmerk en dus ook een persoonlijk probleem is dat je zelf het hoofd moet zien aan te bieden. Enige verbetering is toch merkbaar binnen het veranderend sociaal en politiek klimaat in Ecuador: Sommige mensen met een handicap kunnen nu een kleine maandelijkse subsidie van 35 usd krijgen, dit na het vervullen van nogal wat administratieve stappen. Je kunt soms ook een goede rolstoel krijgen, zelfs een hele goeie... Maar als je in een hoog gelegen nieuwe wijk van Quito woont, in een gehuurd kamertje op de tweede verdieping van een huisje in ruwbouw, gelegen langs een stofferige (of modderige weg als het geregend heeft), hobbelige aardeweg waar geen bus of auto langs komt, waar alleen een klein schooltje is met een of twee leerkrachten die instaan voor het eerste tot zesde leerjaar voor 50 kinderen... dan is die rolstoel op zich misschien niet echt wat je nodig had... Nochtans moet je dan toch dankbaar zijn... want je kreeg een hulpmiddel... en als je dan toch nog iets durft zeggen of iets anders durft te vragen dan die rolstoel, vb. een computer met internetverbinding om zo toch een sociaal (virtueel) netwerk uit te bouwen... dan word je boos bekeken en krijg je volgende opmerking: "Voor die luxe moet je zelf maar zorgen" (Dit is echt gebeurd en was het antwoord bij de vraag of een schoolgaand kind met spierdystrofie van Duchenne, een progressie verlamme spieraandoening, misschien een laptop zou kunnen krijgen om verder mee te kunnen volgen op school. Het schrijven lukt hem niet meer goed. Stappen kan hij toch nog wel.)

Er is nog veel werk aan de winkel, nog een lange weg te gaan. Want het gaat vooral over houdingsveranderingen, over veranderingen in perceptie en beleving, over solidariteit en verandering van "machts"-relaties. Met dit onderzoeksvoorstel willen we dus bijdragen tot de beschrijving van het proces dat hiertoe kan leiden.

Sommigen denken nu misschien: "Maar je hebt toch al zo'n proces ontwikkeld in Tapori. Kan je dan niet beter dat proces beschrijven en analyseren?" Het antwoord op deze vraag is: "Ja, misschien... of althans gedeeltelijk. Maar de "ontwikkeling van dit proces" werd niet minutieus beschreven... en als we eerlijk zijn... misschien werd dit proces grotendeels gedreven vanuit onze kennis, vanuit onze mening over wat mensen met een handicap nodig hebben..." We zagen hun situatie, hoorden hun verhaal... en bepaalden grotendeels het antwoord erop. Het feit dat het revalidatielukkig altijd maar bleef groeien en dat mensen blijven komen kan erop wijzen dat onze beslissing juist was... Maar misschien is dit niet de enige oplossing en bestaan er misschien zelfs veel betere. Het zijn die oplossingen die we nu willen zoeken in die andere twee wijken, een landelijke wijk en een stadsmarginale wijk, waar tot nog toe weinig of geen antwoord op de vraag tot ondersteuning voor mensen met een handicap kwam. De ervaring van het ontwikkelingsproces in Tapori en, veel belangrijker nog, de al dan niet positieve veranderingen in de perceptie van de mensen van Pomasqui en omstreken over handicap zal zeker ook uitgepluisd en deze keer "wetenschappelijk" onderzocht worden. Mensen van Tapori, zowel personeelsleden als mensen met een handicap zullen actief deel uitmaken van de onderzoeksgroep. Ik zal, wil, mag en kan immers niet alles alleen doen.

Het wordt of beter gezegd "is" een serieuze uitdaging waarbij ik mijn eerste kloppen al kreeg. De zwaarste tot nog toe kwam twee weken geleden toen ik

Tussen Twee Werelden (5)

het verslag van een dokter van het “departement voor wetenschap en technologie” van het Ministerie van Volksgezondheid kreeg. Ik heb om dit onderzoeksvoorstel te mogen ontwikkelen immers naast een “ethische toelating” ook een “institutionele toelating” vanwege het Ministerie van Volksgezondheid nodig. Haar brief was heel vernederend opgesteld en omvatte tien observaties en terechtwijzingen. In eerste instantie vloeiden wat tranen... maar, Prof. Veresen van de KULAK indachtig, dronk ik een glas spuitwater, haalde ik diep adem en herlas ik elke paragraaf. Hierbij kwam ik tot de conclusie dat slechts twee van de tien punten terecht waren, en die twee omvatten eerder administratieve dan echt inhoudelijke aspecten van het voorstel. Toch gaf dit alles een wrang gevoel en ik moest er opnieuw tijd in steken en de nodige diplomatie, punt dat mij soms moeilijk ligt, bovenhalen. Bovendien rezen nieuwe vragen: Heeft die dokter geschreven uit enige frustratie tegenover buitenlanders die misschien meer leerkansen kregen en die hier de boel willen komen dirigeren? Wil ze tonen wat ze zelf weet en kan? Wil ze tonen dat zij de touwtjes in handen heeft? Of wil ze misschien ook geld onder tafel, zoals al eerder in het Ministerie gebeurde, vb. toen ik mijn diploma geneeskunde in 1996 liet revalideren?

Het zou dus goed zijn deze vragen uit te klaren... en ik vroeg een afspraak met de dokter van het departement “mensen met een handicap” waarover ik al eerder sprak. Ze kent me ondertussen al beter en was ook op de hoogte van mijn aanvraag tot “institutionele toelating” en het antwoord erop. Toen ik er aankwam, vroeg ze me onmiddellijk: “En... hoe gaat het met jou?” Hierop kwam een eerlijk antwoord: “Ik ben triest en boos en voel me echt vernederd”. Ze gaf me gelijk en bood aan om alle punten te overlopen en mogelijke antwoorden te formuleren. Het ijs was dus gebroken en het werd een aangenaam en interessant gesprek waarbij wederzijds respect de bovendhand haalde.

Goedzo dus... een positieve zet in het schaakspel, misschien... tot ik een volgende klop krijg... We zullen maar niet te vroeg victorie kraaien... maar wel vastberaden verderwerken, overtuigd van het feit dat dit werk kan bijdragen tot een beter leven van vele mensen met een handicap. Dat is en blijft de drijfveer. We hebben immers al meer dan genoeg intrieste situaties moeten beleven...

Ook in België werden een aantal administratieve stappen gezet: De officiële inschrijving als doctoraatsstudent aan de Universiteit van Antwerpen is bijna rond. Een belangrijk onderdeel hiervan is, naast het uitschrijven van het onderzoeksvoorstel en het indienen van de bijhorende officiële aanvragen tot doctoraat, het uitwerken van een jaarlijks plan voor de “doctoraatsopleiding”. Naast de ontwikkeling van het onderzoeksopzet moeten ook volgende aspecten uitgevoerd worden: Opleidingen, onderwijstaken, publicaties en wetenschapscommunicatie, dit alles samen goed voor 30 studiepunten of “credits”.

Dit voorstel is ondertussen goedgekeurd en ik nam de draad weer op met het “Instituto de Salud Publica” van de Katholieke Universiteit van Quito, waar ik zes jaar geleden de Master Public Health studeerde en daarna ook wat les gaf, met de vraag om er het luik “onderwijstaken” te mogen ontwikkelen. Het antwoord was positief en vorige zaterdag gaf ik al vijf uur les over theoretische aspecten en een mogelijk stappenplan voor actieonderzoek bin-

Tussen Twee Werelden (6)

nen de gezondheidssector. Ik kreeg ook een student toegewezen bij wie ik verantwoordelijk ben voor de begeleiding van zijn onderzoeksmodule en thesis. Ik heb geluk in verband met zijn onderwerp en huidige werksituatie. Hij werkt immers in het Ministerie van Volksgezondheid binnen het departement "epidemiologie" en zijn studiewerk gaat over de ontwikkeling van een nationaal opsporings- en opvolgingssysteem van chronische aandoeningen. Daartoe worden ook alle stoornissen en afwijkingen die tot een handicap kunnen leiden gerekend.

Het is dan ook in het kader van deze doctoraatsopleiding dat ik terug naar België aan het vliegen ben. Overigens, ondertussen zitten we al ergens boven de Atlantische Oceaan, net weg uit een eilandje op de Nederlandse Antillen waar de tussenlanding was. Ik zal van maandag tot zaterdag immers in Maastricht een opleiding over onderzoeksmethodologie binnen de gezondheidssector volgen. Eind november kom ik dan nog eens terug. Dat is nog nooit eerder gebeurd: Drie keer over en weer in een jaar... mijn ecologische voetafdruk wordt dit jaar dus reuzengroot en hopelijk wordt de reclame die ik in de luchthaven van Zaventem over "vliegtuigen die vliegen op zonne-energie" gauw werkelijkheid. In november zal ik dan een vier weken durende opleiding over "handicap en ontwikkeling" volgen, deze keer in Amsterdam. En even terzijde hierover: Indien iemand een goed en betaalbaar adresje zou kennen waar ik gedurende deze periode een kamertje zou kunnen huren, dan is deze informatie zeker welgekomen.

"Wie betaalt dit allemaal?", vragen jullie je nu misschien af. Een absolute voorwaarde om dit onderzoek te starten was dat de financiering van dit project niet ten koste van de financiering van Taporì zou mogen verlopen. Er werden dus andere en nieuwe bronnen aangesproken en dankzij substantiële bijdrage van het Bisdóm Brugge en de Stichting Marguerite-Marie Delacroix van Tienen loopt mijn project nu voor de periode van twee jaar met mogelijkheid tot verlenging. De wetenschappelijke commissie van laatstgenoemde stichting groepeerde een aantal Vlaamse en Waalse professoren, verbonden aan verschillende universiteiten van België, die allen geïnteresseerd zijn in het onderzoeksdomein "handicapstudies". Op aanraden van mijn beide Vlaamse onderzoekspromotoren, Prof. Lebeer en Prof. Prinzie diende ik bij hen een aanvraag tot gedeeltelijke financiering in, namelijk voor het onderdeel "studie- en werkuren". Na enige herwerking van het eerste voorstel kreeg ik in februari van dit jaar een positief antwoord. Ondertussen moet wel nog verdergezocht worden om andere projectonderdelen, vb cursusgelden, verplaatsing,... te bekostigen.

We zijn dus op weg, letterlijk en figuurlijk, en nu ben ik al aan vele mensen veel verschuldigd. We zullen dus goed ons best doen, ga deze week in "quarantaine", zonder kinderen, zonder Saulo,... met het idee om twaalf uur per dag te studeren en na te denken.

'k Hoop jullie hiermee wat meer uitleg over dit onderwerp te hebben gegeven en als jullie nog vragen zouden hebben, laat het zeker weten.

Ik beloofde jullie ook te vertellen hoe het verder gaat met Mayra: Ik zag haar eergisteren op de consultatie: ronde buik, dezelfde vragende soms blije soms bange blik. Ze kwam met haar zus. De controle op zich was bijna helemaal goed: Het kindje is goed gegroeid, haar lichaamsgewicht is correct toegenomen, geen eiwitten in de urine, geen hoge bloeddruk, ... Maar ik ben bezorgd over de "harde buiken". Tijdens de consultatie ontspande de baarmoeder maar weinig. Dit betekent dat de baarmoeder voor de duur van de zwangerschap te veel en te hard samentrekt wat tot een vroegtijdige bevalling kan leiden. Het kan zijn dat dit

Tussen Twee Werelden (7)

maar een eenmalige situatie was want een reden hiervoor kan haar eigen angst en onzekerheid zijn die tijdens elk medisch onderzoek of om het even welke onzekere of nieuwe situatie opsteekt. Of misschien was de lange wandeling die ze voor de consultatie maakte van bij haar thuis tot in Tapani, de oorzaak hiervan. Het viel moeilijk te beoordelen en een monitor zou net door haar zenuwachtigheid en schrik voor al het vreemde een onjuist beeld kunnen geven. Ik heb haar zus dan geleerd wat een harde en zachte buik is, allebei aan een kant van Mayra met onze handen op haar buik, en heb haar de opdracht gegeven dit thuis, wanneer Mayra rustig en in een vertrouwde omgeving is, enkele keren per uur te doen en te noteren wat het resultaat is. Vandaag zou ze dit blaadje aan Kathy, mijn collega huisarts, komen laten zien. Ik ben benieuwd wat het resultaat zal zijn en laat ons hopen dat het kindje nog voor twee maanden in haar buik mag blijven.

Ander en niet minder belangrijk nieuws is dat de zus van Mayra en haar vader nu zouden beslissen om toch zelf voor het kindje te zorgen. Weten jullie het nog ? In een eerste reactie werd gekozen voor abortus. Daarna kwam adoptie aan de orde. En nu zouden ze zelf het kindje houden. "Ja, wat wordt het dan?", denken jullie misschien. Eigenlijk komt gans deze wending misschien niet echt onverwacht en onze belangrijkste taak blijft meestappen in het eigen groeiproces van de dichtst bij betrokkenen en hen alle nodige en correcte informatie te verschaffen om zelf een beslissing te kunnen nemen. Net dit laatste deed hen, en misschien ook wel mezelf toen ik dacht dat adoptie misschien wel de beste uitkomst kon zijn, van idee deed veranderen. Bij een bezoek aan de nationale adoptiedienst in Quito kregen zowel ik en Ximena, de zorgcoördinator van het revalidatiehuis van Tapani, alsook de vader van Mayra immers te horen hoe de adoptieprocedure in elkaar zat. Na de geboorte van het kindje zou hij een aangifte van "ter beschikking stellen voor adoptie" moeten indienen bij de Jeugdrechtbank. De jeugdrechter beslist dan binnen de week naar welk opvangtehuis het kind moet gebracht worden waar later dan de adoptie-ouders het kindje kunnen ophalen.

De eerste vraag die opstak was: "En ondertussen, tussen de geboorte en het afstaan van het kindje, wie zal er dan voor zorgen ?" Want "afstaan", dat zou het in ieder geval zijn. Vanaf dat moment zou er geen enkel contact meer bestaan tussen het kindje en de familie of andere betrokkenen. Het kind zou dan in het opvangtehuis blijven tot een geschikt ouderpaar gevonden wordt, in Ecuador of in een ander land waarmee het Ministerie van Sociaal Welzijn, o.a. België, een overeenkomst heeft. "Dit neemt minstens anderhalf jaar in beslag", zei die mijnheer op de adoptiedienst... Blijkbaar moeten we spontaan een heel triest gezicht opgezet hebben, de situatie in de opvangtehuizen min of meer kennende, want die man reageerde eerst wat boos maar dan onmiddellijk erna eerder verontschuldigend: "We doen ons best hoor, mevrouw. Vroeger duurde het zeker drie jaar".

Het is dus vooral dat punt dat iedereen van gedacht heeft doen veranderen... nog steeds op zoek naar de beste oplossing. Mayra's vader had al gezegd dat het voor hem een levenslange nachtmerrie zou zijn om er nooit zeker van te zijn dat goed voor zijn kleinkind gezorgd zou worden. En vele, al dan niet terechte verhalen en ook wel enkele eigen trieste ervaringen met kinderen die een tijd van hun leven in een opvangtehuis doorbrachten, geven nu dan de doorslag... Ik weet helemaal niet of het nu uiteindelijk zo zal zijn... en

Tussen Twee Werelden (8)

nog minder of dit nu “het beste is... maar het kindje zou dan toch “thuis” op-groeien. Ik weet alleen maar dat we verder elke dag opnieuw samen op stap kunnen gaan... elke dag zo goed mogelijk.

Ondertussen ben ik aan mijn zevende blad begonnen, dertien kantjes ver. Mijn buurvrouw op het vliegtuig kijkt me soms ongeloofwaardig aan: “Wat heeft die mevrouw allemaal te schrijven?, zie ik haar denken. Maar ik heb geen tijd om het haar te vertellen en haar mijn krabbels in doktersgeschrijf en in het Nederlands laten lezen zal voor deze Ecuadoraanse vrouw ook geen antwoord bieden... Ik vraag me nu ook af hoeveel typwerk dit schrijven zal geven... Lang leve de saaie dactylo-lessen die we twee jaar lang in Lyceum de Pelichy in Izegem kregen. Ik kreeg er oefeningen op snelheid en juistheid in het typen van Nederlandse, Franse, Duitse en Engelse teksten met telkens ongeveer 200 aanslagen per minuut. Ik zou de proef nog eens opnieuw moeten doen... zal voorzeker nog meer zijn... uit pure noodzaak.

Nu goed, het is al heel lang geleden dat ik nog zo'n lange brief schreef. Zou ik er ooit zo'n lange geschreven hebben? En er moet nog meer komen, naar ik beloofde in het begin van dit schrijven. Maar ik zal proberen niet teveel meer uit te wijden... en het derde onderdeel van deze brief misschien sparen voor een volgende vogel van papier. Dat is misschien ook beter zo, want vele dingen die ik zou willen vertellen bevinden zich voorlopig nog in de “probleemfase zonder oplossing”. Misschien zijn ze ook nog niet goed verwerkt of verteerd en zou hierover nu schrijven misschien geen juist beeld geven... Ik wil jullie alleen nog maar, als voorproefje en om jullie nieuwsgierigheid te blijven prikkelen, enkele moeilijke situaties van de voorbije twee weken in Taporí opsommen:

- Margarita is opnieuw zwanger, van een vierde kindje. Stalin en Anahi stellen het redelijk goed en blijven naar school gaan. Stalin, die nu elf is, mag ondanks het niet zo goede schoolrapport van vorig leerjaar toch overgaan naar het derde leerjaar. Hij zegt dat hij gepest wordt door de andere kinderen die twee of drie jaar jonger dan hem zijn. Anahi mag starten in het eerste leerjaar. Ze blijft leergierig en pienter meisje en ik hoop dat ze ooit haar droom om dokter te worden waar mag maken. Het jongste kindje van Margarita, van de man bij wie ze nu woont, is anderhalf. Het is heel mager en mist de glinstering die je gewoonlijk in de ogen van blije en gezonde kinderen ziet. Binnen drie maanden ziet het vierde kindje het levenslicht.

- Wie ook opnieuw in verwachting is, is Martha, een vrouw uit één van onze meest ingewikkelde vierdewereldgezinnnetjes... Een gezin waar het echt moeilijk is en precies almaar moeilijker wordt om iets goeds en moois terug te vinden. Ze verwacht nu haar zevende kind, dit van een derde man, Luis Enrique. Ik schreef al veel over hen vroeger: o.a. het verhaal van Raquel, hun schoonzus, toen ze pas bevallen was en ik thuis op haar bed de navelstreng van het pasgeboren kind tussen de vliegen door moest afknippen. Er was ook het verhaal van Juan Carlos, het tweede kindje van Martha, dat we voor onze ogen hebben zien doodgaan ... uit verwaarlozing. En het verhaal van Otilia die het nu goed stelt en één van de eerste kinderen was die alle dagen trouw naar de bibliotheek van Taporí kwam: Zij stelt het nu redelijk goed en doet haar uiterste best om haar eigen kind, dat ze kreeg op 14 jaar, een beter heden en toekomst te geven. En dan is er nog Erika, een nichtje van Martha, die in haar onderbroek ontsnapte uit een opvangtehuis om terug bij haar grootmoeder te komen wonen... Nu is Martha opnieuw in verwachting... “Doe je dan geen familieplanning?”, is zeker jullie verontwaardigde reactie. “Ja hoor... maar hier lukt blijk-

Tussen Twee Werelden (9)

baar niets”, is mijn antwoord. Vier jaar geleden werd ze “gesteriliseerd” (wat een lelijk woord eigenlijk). Dit gebeurde tijdens een keizersnede die uitgevoerd werd toen haar tweeling geboren werd. “Re-anastomose” heet dat in medische termen... Dit zou twee keer per duizend sterilisaties gebeuren... maar dat dit dan net hier moet gebeuren... Daarenboven moet je weten dat ook die tweeling er is terwijl Martha toendertijd een koperspiraaltje had... Iets meer waarschijnlijk dat er dan toch nog een zwangerschap komt, dat wel... maar toch... en dan nog een tweeling. Het zijn de “roodkapkindjes” die op de kerstfoto van vorig jaar staan. Zo zie je maar... niets lijkt onmogelijk en niets is honderd procent zeker... Maar waarom dit nu net hier in dit gezin moet gebeuren... “God mag het weten”... en nu lachen jullie voorzeker in jullie vuistje. Ikzelf ook trouwens. Maar goed... er komt nieuw leven... nieuw leven dat misschien dan toch dat sprankeltje schoonheid en goedheid doet oplaaien in dit gezin, hopelijk niet alleen voor even maar...

- En Isabel, die gedurende tien jaar huisbewaarster was in Taporì, is vertrokken tijdens de vakantie. Ook het winkeltje, waar zij elke dag eten klaarmaakte en verkocht, gaat voorlopig niet open. Blijkbaar waren er in juli woorden met Carmita, de huidige voorzitter van Taporì, voldoende of meer dan genoeg misschien om de beslissing te nemen om weg te gaan. 't Was een koude douche toen Isabel het me zelf vertelde. Gelukkig konden we nog even praten, maar blijkbaar was het niet genoeg om haar terug van idee te doen veranderen... Een jammere situatie, want haar werk- en leefsituatie is nu onzeker en moeilijk. Ik hoop van harte dat ze haar weg vindt en kan alleen maar blij zijn, zoals ze zelf ook zei, voor alle jaren die goed waren. Nu worden in Taporì voor deze twee functies nieuwe mensen gezocht... en kandidaten zijn er blijkbaar te over zodat het een moeilijke beslissing zal worden.

En dan is er nog een en ander op til in verband met de taakverdeling en het aanwijzen van verantwoordelijkheden binnen Taporì als v.z.w., maar hierover zal ik een volgende keer schrijven ... wanneer alles opnieuw wat meer van op afstand kan bekeken worden en een zogenaamd “crisismoment” gebruikt werd als groeikans.

Gelukkig staat tegenover al dat minder goed nieuws dat vele mensen blij waren dat Taporì weer “openging” na de drie weken vakantie van augustus. Het zien van al die mensen, op zoek naar enige verlichting of hulp in dikwijls grote miserie, doet opnieuw alle moed tezamen rapen. En als mensen dan ook echt geholpen worden en je hun “opgeklearde” gezicht ziet... dan is het weer goed. Nu is het daarenboven toch wel echt voldoende geweest. Mijn vingers doen zeer en de blaadjes die ik meehad zijn op. Ik ga wat proberen te lezen in het boek “De stad van de vreugde” of een oog dicht te doen... nu echt wel midden boven de Atlantische Oceaan. Dat laatste zal moeilijk zijn want voor ons is het nu pas v vijf uur in de namiddag terwijl het in België al middernacht is en we binnen vijf uur aankomen in Amsterdam. Het wordt een korte slapeloze nacht.

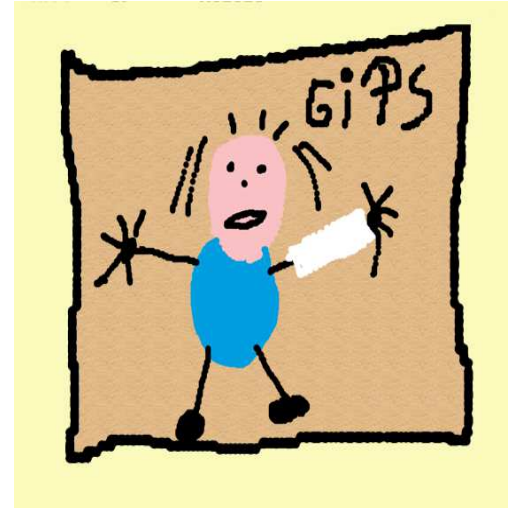
Nog vele groeten,
Inge.

P.S.: Ik typte hier ongeveer twee uur en een kwartier aan en zie dat er 30.064 aanslagen zijn... Dus 220 aanslagen per minuut... Bij deze is de veronderstelling hieromtrent bevestigd.

Zoekertjes

Een gipszaag

In ons atelier waar technische hulpmiddelen voor kinderen met een handicap gemaakt worden, zou een gipszaag, dit voor gebruik bij gewone gipsen (geen kunststof dus), goed van pas komen. Die kan gebruikt worden om steuntjes en schalen die de zit- en lighouding van kinderen helpt aanpassen en corrigeren bij te werken en aan te passen. Indien iemand die in de medische of revalidatiesector werkzaam is zo'n zaag over zou hebben of ons tweedehands zou willen verkopen, dan mag je ons dit graag laten weten. Op voorhand dankjewel in naam van Victor Hugo, de ergotherapeut instaat voor de fabricatie van deze technische hulpmiddelen.

Amsterdam

Van 28 november tot vrijdag 23 december volg ik in Amsterdam een cursus over het onderwerp "handicap en ontwikkeling". Deze cursus gaat door aan de Vrije Universiteit. Dit is in het zuiden van Amsterdam, dicht bij Amstelveen en Schiphol. Indien iemand een goedkoop plekje kent, dichtbij of iets verderaf indien er een goede verbinding is via het openbaar vervoer en waar ik kan beschikken over internet en eventueel een klein potje mag koken, mag je dit zeker

Niet vergeten !

Nieuw emailadres Etienne Debrouwere: edebrall@telenet.be

Uit De Brieven Van Inge—wel en wee (I)

Dinsdag 7 juni :
"tussen luxe en geduld"

(iemand had aan Inge zijn ervaring met een cataractoperatie doorgespeeld...: raadpleging bij de oogarts, bij het afsluiten werd de operatiedag vastgelegd. Twee weken later, de dag van de operatie, naar de dagkliniek om 7u 's morgens, cataractoperatie om 8u en terug naar huis om 9u45....luxe uit België)

Ik zal het uurschemaatje van de oogoperatie ook eens doorgeven aan de mensen van de openbare ziekenhuizen hier... Als je geluk hebt! Je bent om 4.00 uur opgestaan en om 5.00 uur sta je te wachten . Om 7.30 uur krijg je van een slechtgehumeurde loketbediende een ticketje (althans als je al geluk had dat er niet teveel wachtende voor u waren) Om 11.30 uur wordt je heel rap gezien door een dokter... die je dan nog vaak afsnauwt en vraagt waarom je niet vroeger gekomen zijt want dat het nu toch al wel ver gevorderd is. Op de wachtlijst dan maar.... om misschien binnen een maand of zes geopereerd te worden, waarvoor je dan eerst weer in de rij moet gaan staan om bloed te laten nemen (pre-operatorioir onderzoek noemt dat hier) en dan de volgende dag om de resultaten moet gaan. Als die er dan zijn en gelukkig niet verward werden met andere resultaten of dat gelukkig de machines het deden en de dokter de resultaten goed bevindt kan je eventueel de volgende dag, als je opnieuw om 6.00 uur in het ziekenhuis toekomt geopereerd worden. En dan volgen nog de nacontroles en kan je opnieuw beginnen voor je andere oog. Gezoudt er hier dus al rap een jaarke mee

bezig zijn.

Maandag 20 juni :
Eventjes over 'geduld en resultaat'

Vandaag een rustige dag in de consultatie, waardoor ik deze middag al naar huis kon komen. Hier zijn alle mensen bezig met de schoolinschrijvingen, dus geen tijd om ziek te zijn... en zo kan ik rustig afronden en overdragen...

'k Moet eigenlijk ook nog schrijven over vorige woensdag en donderdag... Had al een goede titel in mijn hoofd: "Er zijn zo van die dagen dat alles verkeerd loopt... Maar er zijn ook zo van die dagen dat alles goed loopt"... Ik moest immers, samen met Ximena, verschillende "officiële" bezoeken afdelen: Ministerie van Volksgezondheid, Ministerie van Sociaal Welzijn, Ecuadoraanse Kind en Gezin, Universidad Católica... Allemaal in verband met revalidatielukkig van Tapori en/of het onderzoeksproject...

En in het Ministerie van Sociaal Welzijn werden we ontvangen gelijk engelen die uit de hemel kwamen gevallen... Daar zat immers nog altijd ons madamke "Susanita", de vrouw die het project "behandelde" dat we ongeveer twee jaar geleden indienden bij het Ministerie. We hebben er ook bloed, zweet en tranen vergoten om het toch allemaal goed af te handelen want madam Susanita wist meestal van "toeten noch blazen". Uiteindelijk is het geld er toch gekomen. Naast haar zat een andere mevrouw, ongeveer van het zelfde kaliber. Ze was indertijd nog naar Tapori gekomen als vertegenwoordiger van de Hoge Raad voor Mensen met een Handicap. Het was de tijd toen we het boekje over "sexualiteit bij jongeren met

Uit De Brieven Van Inge—wel en wee (2)

een handicap" voorstelden... Ik herkende haar en ze was er zowaar zo erg mee ge-diend. Ik denk eigenlijk dat ze blij zijn dat ze mensen "terug zien", want daaruit zou kunnen blijken dat we hen toch nog op één of andere manier respecteren. En na wat over en weer gebabbel kregen we te horen dat we "gerust een nieuw project mogen indienen, want dat het een plezier was om met ons samen te werken". "Maar, dokter, het zal wel voor volgend jaar zijn, tegen dat je het geld krijgt, hé"... "Dat weet ik wel al, mevrouw Susanita", was mijn antwoord. Maar goed, we zullen dus opnieuw al ons courage samenleggen, extra werkuren voorzien om een project uit te schrijven, in te dienen, uit te voeren, en verslag over in te dienen.

Toen we buiten kwamen, kregen we bijna de slappe lach, maar al bij al zijn we content met dit nieuws. Blijkt dus dat we indertijd onze ware gevoelens van wan-hoop, boosheid, colère en wat nog alle-maal, heel goed onder controle hebben kunnen houden en dat we al bij al een bank vooruit zijn in het Ministerie. Voor volgend jaar mogen we dus misschien weer wat officieel Ecuadoriaans subsidie-geld in de begroting steken. Nu goed, er was op zijn minst openheid en we kwamen met twee werkvoorstellen terug naar Tapori... Zou het dan toch mettertijd verbeteren ???

Dinsdag 23 augustus : 'nieuw begin'

(De tweejaarlijkse vakantie in België zit er op : mooie momenten vlogen 'verborgen bewaard' de oceaan weer over en....)

jaja, de draad wordt weer opgenomen... ook die van het mailtjes schrijven...

Deze namiddag zette ik me aan mijn bu-reau... en probeerde overzicht te schep-pen. 'k Heb veel "pakjes" bladeren op de grond gelegd want er is geen plaats ge-

noeg op de tafel. Er moet nog zoveel gelezen, opgeborgen, geregeld, bestu-deerd, geordend, overwogen, geleerd worden. Maar dat kan maar één ding met ne keer, dus : tafel vrij maken, alle pakjes op de grond en beginnen met het eerste: agenda ordenen en mails beantwoorden, voornamelijk enkele in verband met het doctoraat.

Voilà, toch een beetje verslag, alleszins toch een deeltje van wat we sinds gis-teren hier uitgespookt hebben. Het voordeel was dat we om 4 uur in de morgen klaarwakker waren en dat we om 4.30 uur opgestaan zijn. En, naar het spreekwoord "morgenstond heeft goud in de mond", kan ne mens veel doen in alle stilte en rust. Verder op de dag werd het al wat drukker.

Donderdag 1 september: 'nieuwskes van over zee'

Ondertussen vonden wij hier onzen draai terug. Jetlag ging snel over maar het denken en voelen... dat is wat moei-lijker. Van de gastjes heeft vooral Sa-rah het het moeilijkst gehad, maar op zich ook mooi om te zien hoe graag ze iedereen ziet en dan toch ook weer leert omgaan met het afscheid nemen en het kansen meenemen van beider werelden want verschillend, dat zijn en blijven ze zeker.

Nu hebben de gastjes nog twee of drie vakantiedagskes te gaan. Ondertussen ook al alles voor school aangeschaft. Hier liggen stapels boeken en schrif-ten, allemaal al gekaft. Eigenlijk kunnen de gasten al redelijk veel zelf. Sarah naaide zelf haar naamkes in haar schooluniformen. Vrijdag leer ik ze ook nog zomen innaaien. Er moeten immers nog drie plooirokken ingelegd worden, alles goed voor bijna tien meter "inleggen".

Uit De Brieven Van Inge—wel en wee (3)

En dan is er nog het verhaal van het Ministerie van Volksgezondheid dat mij een "institutionele toelating" moet geven voor het doctoraat... Amai! Nadat mijn papieren "gelezen en geanalyseerd" werden in vier departementen van het Ministerie, vond de dokter van het departement "wetenschap en technologie", dat ze toch wel stokken in de wielen moest steken, of op zijn minst moest tonen dat zij "de autoriteit" is en "weet wat onderzoek en onderzoeksmethodologie" is. Op zich is dat nog niet verkeerd maar de toon van haar verslag was echt niet min: vernederend en echt onvriendelijk. Eerst was ik er helemaal niet goed en dan werden de "bemerkingen" opnieuw gelezen... Uiteindelijk vond ik acht van haar tien opmerkingen ongegrond of zelfs helemaal verkeerd. Bleek eigenlijk dat "kwalitatief onderzoek" binnen de gezondheidssector voor haar geen enkele plaats krijgt. Nu ja, zijzelf is epidemiologe en moest blijkbaar duidelijk laten zien wat ze ervan afwist. Gelukkig was er ook nog een brief van de dokter die op het departement "handicap" werkt. Met haar praatte ik al enkele keren: in het begin was ze heel stroef en afwijzend maar naderhand begon ze te zien dat ik helemaal niet uitben op persoonlijk succes, dat ik er ook niet op uit ben om hen terecht te wijzen, tegen te werken of wat dan ook. En beetje bij beetje is zij dus bijgedraaid. En dat bleek duidelijk uit haar brief waarin zij zelf zegt dat het onderzoek dat ik voorstel ten volle ondersteund moet worden en dat het veel kan bijdragen. Ik ben dus gisteren naar haar toegestapt en samen lazen we de bemerkingen van die andere dokter na. Ook zij was, net bij dezelfde punten als

ik, verontwaardigd en hielp me zelfs met ideeën om te antwoorden. Dus, niet alles is verloren maar het wordt opnieuw een serieuze oefening in "lobbyen" en dat bij een madam die blijkbaar nood heeft aan zelfbevestiging of haar frustratie tegen buitenlanders moet afwerken of wat dan ook. En dat maakt me wel weer kwaad: het is weer tijd investeren in dingen die eigenlijk niet nodig zijn en ons inhoudelijk ook niet vooruit helpen.

't Was deze keer dus geen "gemakkelijke landing". Nu goed: 'k heb het weer van me afgeschreven en ik kan dus weer verder. "Alleen kalmtte en spuitwater kunnen u redden", zei Prof. Veresen. We zullen dus nog maar een glaasje water drinken, goed diep ademen en voort doen, want er is zoveel (onnodige) miserie en dat blijkt uit de vele telefoontjes van patiënten. We zullen ons bretellen dus maar aanspannen en "zo wijs mogelijk" verdergaan.

2 september :

weekend in zicht...dus 'werken'

Hier een zware maar goede dag gehad: veel vergaderingen, veel knopen doorgehakt, veel dingen doorgesproken. We zijn dus moe maar content en ik ga vlug naar mijn bedje om er morgen weer tegen te kunnen. Overmorgen geef ik vijf uur les aan studenten van de Maestria op de Universidad Catolica en er moet nogal wat voorbereid worden.

Dinsdag 6 september :

een schouderklopke....dat doet altijd deugd....

Vandaag tien uur consultatie "non-stop" achter de rug. We zijn er dus weer goed ingevlogen. Ik zag veel kindjes

Uit De Brieven Van Inge—wel en wee (4)

met handicap en veel kleine baby'tjes. 't Is plezant te voelen hoe de mensen vertrouwen hebben in wat we doen. Een goede schouderklop na de "ongelukkige" start van vorige week. Gelukkig maar. 't Was echt weer goed druk in Taporí. En dat is goed om zien.

Nu nog wat papieren in orde brengen, nog de boekentassen van Elisa en Amelie nakijken, en vroeg naar bed. Schooljaar voor iedereen begonnen???? We mogen weer opstaan om 5.30 uur.

INGE

✓ **ogel van papier**

Vragen of opmerkingen bij
De ouders van Inge:
Etienne en Brigitte Debrouwere-Allegaert
Olmenlaan 30 8560 Moorsele

Telefoon&fax: (056) 41 43 68
nieuw emailadres vanaf juni 2011
E-mail: edebrall@telenet.be

HOE INGE CONTACTEREN ?

Calle de 11 febrero y Espejo s n
Zambiza - Quito -Ecuador

Tel en Fax 00 59 32 288 62 29
inge.debrouwere@gmail.com

De naam "Tapori" komt uit India. Hij wordt gegeven aan straatkinderen die zonder enig houvast of ondersteuning van familie of ouders, in riolen en treinstellen, op verlaten terreinen samen hun lot in handen nemen. Ook wie fysische of mentale beperkingen heeft, blijft een volwaardig lid van de groep. Wie behendiger is en meer eten te pakken krijgt... kan meer delen met wie dit niet kan: een mooi en zuiver voorbeeld van "solidariteit".

Deze vogel op het net: <http://users.telenet.be/koen.vaneygen1/vogel.pdf>

TAPORI—ECUADORIAANSE VERSIE—VANDAAG

Inge startte haar **Tapori-project** in 1993 en het was aanvankelijk vergelijkbaar met een consultatiebureau van het Belgische Kind en Gezin, weliswaar op kleinere schaal. Binnen deze consultaties werden al vlug de andere noden van de mensen duidelijk en zo groeide het project stap voor stap uit tot een interdisciplinair gezondheidscentrum, een "**Centro de Salud Integral**", dat staat voor een lokale maar toch structurele aanpak van de totale armoede-problematiek.

Op dit ogenblik bestaat het project uit de volgende **vier onderdelen**:

- Een medisch-sociaal luik (consultatiebureau).
- Een revalidatiecentrum waar in vier luiken de zorg voor mensen met een handicap opgenomen wordt.
- Een educatief luik met bibliotheek voor kinderen en jongeren en een avondschool voor jongeren en volwassenen.
- Een socio-economisch luik met twee microbedrijfjes.

FINANCIËLE STEUN

Met fiscaal attest : (vanaf 40,00 € verspreid over één of meer giften in hetzelfde jaar) :

000-0718676-03

Kontinenten — Doorniksesteenweg 149
8500 Kortrijk

Vermelding: Inge Debrouwere Ecuador (Kontinenten krijgt voor administratieve regeling 3% van het gestorte bedrag. De overige 97% van uw bijdrage gaat rechtstreeks naar Inge's werk.)

Zonder fiscaal attest :

083-2520839-06

Inge Debrouwere
Moorsele

Vermelding: Project Tapori

Al de gelden die op deze rekening terechtkomen, worden volledig ter beschikking gesteld van Tapori.

Wil je zelf op de een of andere wijze de vierdepijlerwerking van Tapori ondersteunen en bekendheid geven, heb je contacten bij instanties die verantwoordelijkheid dragen in derde- en vierdewereld ondersteuning, of ken je iemand die hierin geïnteresseerd is, laat het ons vooral weten op edebrall@skynet.be of 056/41.43.68 (ouders van Inge)